

Előfizetési ár:

Egész évre. . . 8 korona.
Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések:

Kiadóhivatalban árszabály szerint vétetnek fel.
Nyilttérben petit soronként 20 fillér.

BÁCS-TOPOLYAI HIRLAP.

SZEPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. FÁRNEK DEZSŐ ügyvéd.

Szerkesztőség:

B.-Topolya, gr. Széchenyi István-utca 695. szám, hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Wilhelm Miksa könyvnyomdája, hova az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Csak bérmentes levelek fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Egyes számok kaphatók: Topolyán Wilhelm Miksa könyvnyomdájában, Szabadkán: Wilhelm Samu könyv- és papirkereskedésében

Feltámadás ünnepére.

Az emberiség legmagasztosabb s egyuttal legigazabb tragédiájának emlékeztetere szolgál Husvét. Ekkor történt, hogy keresztre feszítették a Megváltó és feltámadott aztán, öröme a busongóknak és szenvedőknek, haragjára a gazdagoknak és irástudóknak. Keresztre feszítették, mert jobb, nemesebb és igazabb volt, mint birái s feltámadott, mert Isten fia volt ő, örökkévaló, miként azok az eszmék, melyeket hirdetett. A golgothai tragédia óta keresztre feszítették, máglyán elégették, bitón s verpadon kivégezték megszámlálhatlanszor az igazságot s becsületességet, de ezek mindig kitörnek a mártírok sírjából s ma is ezek kormányozzák a világot. Ezért nemcsak a keresztény vallásnak ünnepe a husvét, hanem az egész emberiségé is, amely ebből az ünnepből láthatja, hogy a jót véglegesen kiirtani nem lehet — amiképen nem lehet a rosszat sem. Örökkön tartó a jó is meg a rossz is, mióta áll a világ folyton harcolnak egymással, de egymást elpusztítani nem tudják. Tart a küzdelem, mialatt élünk és folytatódik gyermekeink és unokáink között. Jézus Krisztus a vezér a gonosz ellen való harcban s győzelmes vezér, mert a gonoszt nem hagyja elhatalmasodni a jó fölött.

Mi mindnyájan, akik hiszünk benne, feltámadunk véle együtt és lelkünkben megújódva érezzük, hogy nem a gonosznak, hanem a Jónak kedvéért jöttünk erre a világra. Érezzük, hogy emberek vagyunk, Istennek fiai, lelkünk van, amely-

lyel le kell küzdenünk a testnek s vérnek brutális szenvedelmét; lelkünk van, amely szomjuhozza az igazságot és becsületességet, akarunk van, hogy ha kell szenvedni is tudjunk Jézus Krisztus példadása szerint.

Föltámadás ünnepén minden igaz ember lelke megtisztul s érzi, hogy kell lenni hatalomnak fölöttünk, amely fölötté áll minden földi gyöngeségnek, minden emberi szenvedelemnek. A földöntúli erő, amely Jézust a világ megváltására készítette, maradéknyi részre elosztva, él minden egyes halandóban, annál az erőnél fogva támadunk fel és nem pusztulunk el teljesen a sir sötétjében. Égi hatalom él porlandó testünkben s bármily merész, nagyratörő is a modern tudomány, ennek a hatalomnak szövegát elnémitani nem tudja, feltámad az bennünk életünk minden nevezetes eseményénél, ha jó ér bennünket, hálát érzünk Isten iránt, ha csapás sújt a porba, érezzük, hogy nem állunk egyedül, mert oldalunkon van a szenvedések is kolájában is az, aki a mezők liliomát táplálja. Nem hagy el bennünket, még akkor sem, amikor mi elhagyjuk őt, mert Isten kegyelme végtelen.

Husvét gondolatokkal teljék meg a létért való küzdelem reménynyé edzett szívünk. Ünnepeljük áhitattal, mert nem tudjuk, melyik napon jutunk Jézus Krisztus sorsára, hogy szenvednünk kell ezért, amiért dicsőség illelne meg bennünket, hogy félreértene, elárulnak, eltaszítanak bennünket azok, akikben legjobban bízunk. Nap nap után látunk magunk előtt

olyan tragédiákat, mert ismételjük — az élet nem egyéb, mint a jónak harcza a rossz ellen. A példát, melyet Ő mutatott a Golgothán, akarva nem akarva követjük mi is és ezért kell bízunk a feltámadásban, amely kiengesztel és megnyugtat.

És ti bűnösök, elesettek, szerencsétlenek, akik az emberek önzése vagy saját hibáitok folytán alul kerültetek, forduljatok megtörött lelketek siralmával hozzá, aki értetek is szenvedett, benneteket is megváltott. Vigaszt csak Ő nyújthat, sebeitek fájdalmát csak Ő enyhítheti, aki maga a Jóság és Igazság.

A szegénységi ügyrend.

Minden község hatóságának egyik komoly feladatát képezi, hogy szegény ügye szabályszerűen rendezve legyen.

A legtöbb rendezett községnél azután be is van tiltva a koldulás és valamennyi szegénye, kik keresetképtelenek és mások támogatására szorulnak, egy helyen vannak elhelyezve, ahol is rendszeren vannak tisztaságilag gondozva és hus, bab, lencse, káposzta és egyéb főzelékfélékkel egészségesen vannak táplálva.

Ezen testi egészségre vonatkozó intézkedéseken kívül még talán nagyobb hatásuk lehetnek azon erkölcsi intézkedések, melyekkel az ilyen tömegesen együtt tartott szegények lelkületére lehet hatni: Ilyenek a reggeli, déli estéli közös ima, a rendes templomba való járás, gyónás áldozás stb.

Ezekkel szemben a magán uton való koldulásnál jóformán mindennek az ellenkezőjét látjuk.

Kezdjük csak az utolsó pontnál. Ugyan

A tudós felriadt álmodozásából. Gondolatait ezer és ezer torok visszhangoztatta az utcán. Ember-ember hátán tolongott körülötte. Bérharczhangos szóval hívta fel a társadalom figyelmét nyomoruságukra.

— Ezek nem szegénylik éhségüket, a boldogok — gondolá magában a tanár. Legalább kitör a lelkükből a felgyülemlett keserűség. Mi még ettől a megkönnyebbüléstől is meg vagyunk fosztva!

Üvegcsörömpölés, kövek koppanása, zúgó moraj közepette tör fel újból és újból a tömeg követelése:

— Munkát és kenyert! Le a vagyonos burzsózáival!

Egy utcatorkolatánál derékba kapta a tömeget egy csapat lovasrendőr s feloszlanni igyekezett őket. Az emberáradat ellenállott, mire a rendőrök kardjukhoz nyultak. A tanárt magával sodorta a menekülő tömeg. Végre sikerült egy lámpaoszlopot átkarolnia s itt akarta megvárni a tüntetők elvonulását. Ekkor egy lovasrendőr rugtatott hozzá s a másik perczen már egy nehéz tárgy koppintását érezte a fején. Homlokához kapott, de hirtelen elsötétült a szemei előtt a világ. A rendőrkard lesújtotta.

A tanár véresen bukott az utca közepére.

II.

— Uraim! Nem felizgatni akarom Önöket, de meggyőzni. Meggyőzni szívüket és

T Á R S A D A L M I

A tanár álma.

Irta: Boldog Balázs.

Doktor Hosszu Péter főreáliskolai tanár idegesen várakozott a fülledt levegőjű zálogházi helyiségben. Végre a pénztárhoz jutott s benyújtotta felesége aranyóráját a rácsra.

A becsüs vizsgálgatni kezdte a finom kis jószágot. Felpattantotta az óra fedeleit, szemügyre vette a szerkezetet, kipróbálta kétszer-háromszor a rugót, végre kellemetlen orrhangon kiszólt:

— Otven korona!

Hosszu Péter a fejével intett igent. Míg a hivatalnok a kicsiny órát vizsgálgatta, úgy érezte, mintha imádott nejét sértegetné valami durva fráter s ő ezt eltűrni volna kénytelen. Végtelen elkeseredés, sőt düh fogta el a becsüs iránt s az odavetett papírpénzt és zálogjegyet zsebébe gyömöszölve, izgatottan távozott.

— Mi vagyunk az élet igazi páriái, — gondolta magában keserűen. Husz évi kinlódás után annyira se tudunk vergődni, hogy ember módjára megélhetnénk. Szegény kicsiként halála óta nem tudunk az adósságból kijutni, most meg Ihus betegsége utolsó kis ékszerünköt is megfosztott.

— Csakhogy felgyógyult! — fűzte to-

vább gondolatait. Majd kettőzött erővel dolgozom, hogy mindent kiválthassunk. A váltó persze, még megmarad két-három évig, míg a „Jobbágység történeté“-t befejezem. Mosolygott.

— Én ugyan befejezem, de találok-e majd rá fizető kiadót? — gyötrődött tovább.

— Munka. Vajjon munka-e az is, aminek ellenértékére számítani se lehet? Ha a kovács megpatkol egy lovat, ez munka. Senkinek még csak eszébe se jut ebben kételkedni. Nemcsak megáztatik, hanem még meg is dicsérik, ha becsületesen végzi munkáját. S ezt, az az egyszerű mesterember, aki tizenhat éves korában már szépen megkeresi kenyerét, előre tudja. Nem gyötri lelkét a kétség, míg dolgozást végzi, hátha visszautasítják munkáját? Nem ismeri azokat a sivár pillanatokat, amelyekben önmagát hiszi a világ legbárgyubb emberének, munkáját pedig a legfelelősebb haszontalanságnak. Ezek a kínzó érzelmek csupán a teremtmény művelt lelkének átkai. S még azok jól járnak, akiknél ez érzések valóságga nem válnak! Akik befejezvének munkájukat, legalább az erkölcsi sikerben részesednek. Az még a jövő zenéje, hogy ezek a szenvedők egyszer megúván nyomoruságukat, kiálljanak a fórumra s hangos szóval, szemérmetlenül kiáltás oda a társadalomnak:

— Munkát és kenyeret akarunk! Gyermekeink éheznek!

hány koldust látunk, csak husvét táján is meggyónni megáldozni? Ha van is közöttük egy-két jámborabb lelkű, aki ezt megteszi, de valószínű, hogy a legtöbbjeinek, a legélelmesebbjeinek az ugynevezett szemtelenjeinek ez eszébe sem jut.

Templomba még csak ezek is eljárnak, még pedig némelyik nagyon buzgón, de nem azért, hogy ott lelkeüdvösségét művelje, hanem azért, hogy ott egy-két ájtatos hívő könyörületet szívének adakozása folytán egy kis pálinkára valóra szert tehesse.

E cikk írójával is megtörtént már, hogy amint mise közepe táján ment a templomba, amint a templom lejárat ajtójához befordult, egyik koldusasszony pálinkásbutykos üvegét szájára fordította fenékel tartotta a plafon felé.

Megjelenésemnek mi volt a következménye, mint természetesen az, hogy a butykost szájáról hirtelen lekapta s villámgyorsasággal szoknyájának feneketlen papzsebébe rejtette.

Igy iszákoskodja el legtöbbjük az alamszna nagyrészét, azután azok a hajszálmerezstő káromkodások következnek náluk, melyek itt le nem írhatók, melyek minden józanabb lelket megdermesztenek.

Hátha még az ilyeneknek családi otthonaikba betekintenek, ott valóságos bünyörgiákat fődöznének föl, s láthatnák azt is, hogy az ilyenek, különben talán jobb sorsra érdemes gyermekeiket erkölcsileg is, miként metelyezik meg.

De nemcsak családjaikra veszélyesek az ilyenek, hanem igen gyakran a társadalomra is, mert az ilyenek igen sokszor más hasonszerű kollegájukkal valóságos fosztogató bandává alakulnak.

Tehát kimondhatlan az az erkölcsi kár, mely a megengedett koldulás szisztémájából származik.

De nem kevesebbre becsülhető az anyagi kár sem, mely a hetenkénti két napi koldulásból a nagyközönségre háramlik.

Ha csak az egyik-egyik nap, öt-öt koldusnak adunk két-két fillért, az hetenként husz fillér, az egy évben 10 korona 40 fillért tesz ki. Ámde sokszor mennyivel több koldus jön s így évenként mennyivel többbe kerül az. Most már, ha úgy tekintjük, hogy a jótékony célra megy, s akik megbírják fizetni, azok azt jó helyre teszik, igen ám, de épen a főnnebb említettekől kiténik, hogy hányszor használják és hányan használják azt a koldusok rossz célra és hányszor viszik el azt a fillért, vagy azt a darab kenyeret olyan szegény helyről is, a hol arra százszor nagyobb szükség volna és százszor jobb célra volna fordítva, ha ott hagyatnék mint nálunk.

eszüket egyaránt, hogy balgaság a szegény hamis álarcza alá rejteti nyomoruságunknak. Valamennyien végzett, tanult emberek vagyunk s valamennyien nélkülözünk családunkkal egyetemben, mert képtelenek vagyunk az emberi megélhetést a társadalomtól kiereszokolni. A legutolsó napszámos is hamarabb ébredt öntudatra, mint mi. Mi nyomorunkat saját szegényünknek tartjuk, melyet még egymás előtt is óvatosan takargatunk, míg a testi munkás azt a társadalom vétkeként kiáltja ki. Azaz csak kiáltotta. Mert ma már nincs olyan egyszerű, tanulatlan munkás, akinek létérdeke sokkal kedvezőbb ne volna, a nyomorgó szellemi munkásokénál. Mi vagyunk az állam legműveltebb polgárai s a mi nyomorunk a legkétségbeejtőbb. A mi vállunkon nyugszik az egész társadalom jóléte s nekünk már a szükös falat se jár ki. A mi tudásunk tartja fenn a vállalatok, hivatalok és intézmények százezreit, a mi szellemi tőkénk ad kenyeret a munkások millióinak és busás kamatot a vállalkozóknak és az államnak, de rólunk nem gondoskodik senki. A munkás gyűlöl bennünket, mert kaputos urnak tart, a gazdag vállalkozó félvállról néz ránk, mert ismeri és megveti nyomoruságunkat.

— Ne tőrjük ezt a lehetetlen helyzetet tovább, uraim! Legyen vége az álszegénynek, az álszemérmességnek!

Tárjuk fel nyomorunkat teljes meztelenségében s ha a társadalom látni fogja

A koldusokat, különösen a szemtelen koldusokat legkevésbé merik elküldeni szegény helyre, ha mégis kénytelenek azt megtenni, akkor az a koldus olyan kacskaringós átkozódást visz véghez, hogy az az elküldő azt gondolja, miszerint legalább most már bizonyosan büntetesképen a siftergős istennyila jár majd a feje körül.

Ha egy szegényháznak a fönntartási költsége adóban volna kivette egy olyan házé, ahol minden koldus összpontosítva, volna, azt hiszem, hogy szívesen fizetné ezt az adót minden uri család és gazdag magyar polgár, mert ha az egész évi kiadást fölszámítja csak megtakarítás volna ez uton is, így ők még az alkalmatlankodástól is, és igen sok szegény család meg a hiába való fosztogatóktól volna megmentve.

Igy tehát társadalmi, erkölcsi és anyagi érdekek parancsolják, hogy a szegényügy rendezésére valahára községünkben is gondoljanak és azt szakszerű intézkedéssel eredményre is jutassák.

A föltámadás!

A föltámadás ünnepét üli a keresztény civilizált világ. Ezek a nagy keresztény ünnepnapok azonban ünnepnapjai az egész emberiségnek, nem azért, mert a keresztény vallás a földkerekség uralkodó vallása, hanem mert ezeknek az ünnepnapoknak olyan erkölcsi, társadalmi vonatkozásai vannak, amelyek közösek az egész emberiséggel.

A föltámadás erkölcsi lényege a jónak győzelme, az igazságnak diadalmaskodása. Ez a lényeg pedig örök időktől fogva érdekelte az egész művelt emberiséget s éppen ebben van ennek az ünnepnek is, a kereszténység husvét ünnepének társadalmi vonatkozása.

Tehát a jónak győzelme, az igazságnak diadalmaskodása! Akik alapvetői voltak a keresztény vallásnak, keresztény dogmáknak, tanításoknak, jól tudták, hogy mit cselekszenek. Ők szociológusok voltak, természettudományos alaphoz indultak ki, s nem rajtuk mult, hogy tanításaikat a későbbi nemzedékek rosszul magyarázták. A jónak, az igazságnak győzelme volt minden idő harcának a célja. Ez a mai küzdelmek ütköző pontja is.

annak kétségbeejtő voltát, hiszem, segíteni fog rajtunk.

S ha nem hallgatna kérő szavunkra? Nos, úgy tegyük le csak egy napra tudásunk fegyvereit. Pihenjen csupán egy napig az ész, a szív, legyen csak egy igazi tétlen napja a tudománynak, művészetnek és értelemnek s a társadalom összes gépezetei bénultan fognak megállani.

En nem hiszem, hogy az ország csak néhány órán át is kibírná a mi bérharcunkat, mert az emberi munkának a tudásunk az éltető levegője. A hatalmas, de önmagában tehetetlen anyagba, a mi műveltségünk visz lelket.

Mert mit végezhet a munkások milliói hada a tervező művész, a vezető mérnök nélkül? Ki tudja meg a nép gyermekeinek az életre szükséges tudást tanítókat, tanárokat híjján? Ki tartja ébren emberi mivoltát, ha az írók és hírlapírók leteszik tollaikat? Ki vidítja és emeli fel lelkét, ha művészeink maguknak tartják meg kincseiket? Ki menti meg legföltettebb vagyonát, egészségét ha az orvosok pihennek? Ki védi meg anyagi és erkölcsi javait, ha bírák, ügyészek tétlenek maradnak? Ki vigasztalja meg gyászában, ha az egyház fiai megfélekeznek róluk? Ki vezet a haderőt, ha a tisztjeink lecsatolják kardjaikat? Ki intézi a közügyeit, ha a tisztviselők elfelejtenek hivatalba menni? Ki tartja féken a lelketlen rombolási vágyát, mely a

Mi hát az a föltámadás? Az emberi igazság életre kelése. Mi az emberi igazság? Az, amit a nagy társadalom gonddokodók hirdetnek, a munka megbecsülése. Mert az egész természeti rend középpontja a munka. Innen indul ki és ide tér vissza minden. E az alapja tudománynak, művelődésnek, ha adásnak, jólétnek, fizikai és lelki boldogságnak és boldogulásnak. A munka! A munka!

Értsék meg hát már az ideálisták, a munkában van a legfőbb ideál. A kezzel fogható értéket jelentő, forgatható munkában testesül meg még az ő világuk is: az álmok világa.

Ilyen nagy ünnepen, amikor a szívekbe oltott s a lelkekbe nevelt vallási érzés hívő hittel, vak buzgalommal fordul a dogmákba foglalt eseményekhez ilyenkor, amikor fogékonyabb, érzékenyebb a lélek az eszme iránt, értessük meg az emberiséggel, hogy mi is az a feltámadás. A feltámadás az, amit Krisztus akart vele példázni. Miért támadt fel vajjon Krisztus urunk? A szentírás tanítja: hogy megváltsa az emberiséget. Husvét ünnepe tehát az emberiség feltámadása. A nyomoruság, a jogfosztottság sziklájával fődött, elnyomott emberiségnek feltámadása.

Értsétek meg tehát ünneplő emberek, értse meg hát minden igaz keresztény, aki hű követője akar lenni Krisztus tanításainak. Az emberiség feltámadásra megváltásra vár. Sirja egyre mélyebb, szenvedése, nyomora egyre kiáltóbb tehát, egyre sürgetőbb az idő, hogy megváltassék.

Semmi késedelem. A jövő nemzedékek elé hogyan álljon a mának, a jelennek nemzedéke, ha az Istentől, a teremtéstől rájárótt feladatot nem teljesíti? Nincs a természetnek olyan teremtménye, amelynek ne volna meg a rendeltetése. A virágnak, amely illatával tölti be a levegőt, az a rendeltetése, hogy viragozzék, hogy színeivel széppé tegye a földet. Csak az embernek, Isten leg-tökéletesebb teremtményének ne volna rendeltetése? Nem, nem! Az embertársakért való küzdelem, az emberszeretet, — ez az emberi rendeltetés, ez a mi lel-

pusztításban leli lelke gyönyörűségét, ha az értelem fenntartói felmondják a szolgálatot?

Ki védi meg akkor a vállalkozók és tőkésék vagyonát, az egyéni és közbiztosságot? Senki, uraim! Szabad prédái lesznek azok a tömeg fékezhetetlen pusztítási dühének!

En tehát azt ajánlom, tisztelt uraim, tárjuk fel leplezetlenül nyomoruságunkat a társadalomnak. Ne szegyenkezzünk se a vagyonosok gőgje, se a munkások irigysége előtt. Követeljük az emberiség, az értelem, a tudomány és művészet nevében, hogy azok fenntartóit legalább szükös kenyérral lássuk el.

Tűzzünk ki egy határnapot kívánságaink teljesítésére s ha az be nem tartatnék, ám álljon elő a legigazságosabb bérharc, mely valaha létezett: az értelem kenyérharcza!

A szónok hatalmas éljenriadalomtól kísérve lépett le az emelvényről. Az értelmiség ezrei képezték a hallgatóságot. Most köréje sereglettek és lelkesen üdvözölték.

Fáradtan törle homlokáról a verejtéket dr. Hosszu Péter, mert már a tüzes beszéd nagyon kifárasztotta.

Aztán — felébredt.

A kórágynon feküdt. Szemközt egy libegő fehérséget látott, melyet néhány pillanatig nem tudott megtérni. Végre ráismert. Az ápoló nővér fejéke volt. Lázás homlokáról jól ismert gyengéd kéz törölte le az izzadságot. Felesége, az ő drága Iluskája volt mellette s ápolta a legodaadóbb szeretettel.



künk virágot Szép húsvét napján hint
sük tele a földet ez a százszorszóp
virággal!

HIREK.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket,
hogy az előfizetést minél előbb meg-
újítani sziveskedjenek, nehogy a lap
szétküldésében zavar álljon elő.

Boldog húsvéti ünnepet
kivánunk lapunk előfizetői-
nek és munkatársainak.

Sorozás. Megkezdődött járásunkban a
sorozás. E hó 15-én a topolyai I. és II.
korosztályban hadkötelesek kerültek sorozás
alá, amely azonban igen silány eredménnyel
végződött, amennyiben mindössze 42 „taug-
lich“ találtatott.

A járdákról. A héten a következő pa-
naszos levél érkezett szerkesztőségünkbe:
„Azt hiszem, a közérdeknek vélek
szolgálatot tenni akkor, amidőn panasz
tárgyává tésem azt a lehetetlenül piszkos,
Mucsára való állapotot, amelyben járdánk
és a járdák mellett elhuzódó árkok leled-
zenek. Azon a fő útvonalon, amelyen az
egész község intelligenciája és a közsé-
günkbe vetődő idegen leginkább használ
és használni kénytelen, sokszor kocsi-
számra lehetne összesöpörni a szemetet.
Ha azután kissé szárazabb időjárás mellett
el kezd a szél fujni, valósággal por- és
szeméttengeren kell a járóknak átha-
tolnia. Esős időjáráskor meg majd el nyeli
az embert a sár. E tekintetben a legrosz-
szabb állapotok uralkodnak a Pataki-féle
nagyvendéglőnél levő sarkon, de főként a
Czigány-utca sarkán levő Fischer-féle
ház előtt. Itt az eső a csak letett, de nem
jól összerakott téglák között behatolva,
azokat feláztatja s a boldog halandó, akit
útja arra visz, rá lép a téglára, mire az
csak úgy freckeli szét a sarat. Talán le-
hetne ez ellen valamit tenni? Tisztelettel

Egy olvasó.”

A magunk részéről kénytelenek va-
gyunk constatálni a levélíró igazságát.
Kevés ház az, amelyik előtt rendesen tisztogatnak a járdát, meg a főutcán végig-
huzódó nagy árkot. Pedig az összehalmo-
zódott szemét és piszok valósággal meleg-
ágya mindenféle betegségeknek, különösen a
községünkben is annyira dühöngő tuberku-
lózisnak. Esős időben pedig ez a kife-
jezés, hogy bokáig járt a sárban, még csak

— Jobban vagy, édesem? süsögá fülebe.
— Igen drágám. Hol vagyok?
— A kórházban. A tüntetésnél megse-
besültél s idehoztak. Most már túl vagy min-
den veszélyen.

— Borzasztó. Igen, most már emlékszem.
— Nem esik nehezére a beszéd, tanár
ur? — Kérdé most egy ismeretlen férfihang.
— Nem. Ki Ön uram?

— A rendőrtisztviselő. Szeretném, ha né-
hány szóval elmondaná sebesülésének törté-
netét.

A beteg felsóhajtott. Aztán lassanként
rendbe szedte gondolatait.

— Hol is voltam csak akkor? — tépe-
lődött magában. Igaz, a zálogházban. De ezt
csak nem mondhatom meg a rendőrtisztviselő-
nek. Még kiírnák az újságba!

— Ugy volt kérem, hogy dolgom akadt
az Akadémia könyvtárában, mikor az utcán a
tömeg hirtelen magával sodort.

— Emlékezzék csak, tanár ur! Önt a
Zálogház-utcában találtak megsebesülve, —
segítette gondolkodni a beteget a rendőrtis-
tviselő.

— Ejnye, no, igaz van! Ilyen bágyadt
vagyok. Persze, hogy a Zálogház utcában.
Most jött csak az eszembe. Egy vidéki kollé-
gám megkért, hogy egy kis aranyórát helyez-
zek a részére zálogba, mert megszorult sze-
gény s otthon, a vidéki városkában, röstelli
azt megtenni.

nem is hü jellemzése a valóságnak. Ezen
kis jóakarattal könnyű volna segíteni. De
kell is rajta. És ép ezért az illetékes ha-
tóságok figyelmébe ajánljuk a panaszt.

Épül a község. Szépen halad köz-
ségünk építkezése, különösen a vasuti
nagy utcán. Alig pár esztendő alatt az
alacsony, kis nádfedeles házikók nagy
része eltűnt a főutcáról. Most is elbon-
tították egyet, Lőrincz Istvánnak a posta
mellett levő kis házat, hogy helyébe szép,
modern épületet emeljenek.

Helyreigazítás. Lapunk mult számá-
ban a derék hitves című hírlapunk oda
igazítottuk, hogy a Töke Istvántól ellopott
ágyneműeket és húst a csendőrség Bencsik
József kötelestől találta meg, ahol a holmit
az eltűnt feleség rejtette el. A megtalált
dolgokat a község házában őrzik, az eljárás
pedig folyik.

A nagy tűz évfordulója. E hó 19-én
lesz két éve annak, hogy a nagy tűz pusztí-
tott községünkben. A déli egy óraker
támadt tűz alig pár óra alatt végigfutott
a Kalvária-domb lejtőjén és elhamvasztott
mintegy félszáz épületet és csak az ott
folyó Krivájának, de főként a szél meg-
szűnésének volt betudható, hogy a tüzet
az egész járás koncentrált tűzoltósága a
szabadkai tűzoltóság és katonaság segít-
ségével localisálhatta. Isten óvja hasonló
csapástól községünket! És daczára a nagy
csapásnak, haladást tűzrendészeti szem-
pontból alig láttunk. Szomorú világot vet
községünkre, ha összehasonlítjuk például
egy somogy megyei községgel tűzrendészet
tekintetében. Ott minden háznál van egy
lajt víz, csáklya, nádas házaknál az u. n.
pamet (szalmacsóva egy rud végére kötve).
Erre a község lakószabályrendeletileg
kötelezve vannak. Nem-e lehetne ezt nálunk
is kivinni? Megkönnyítenők vele a tűzoltók
munkáját, de meg sok tüzesetet megle-
hetne akadályozni, mert a tüzet gyakran
még egy-két kanna vízzel ellehetne oltani,
amikor észreveszik. Ajánljuk a dolgot a
a képviselők figyelmébe.

**A Bács-Bodrog vármegyei Házipari-ki-
állításra** a titkárhoz már annyi bejelentés ér-
kezett, hogy annak sikere már előre is biz-
tosítottan tekinthető. Bár a bejelentési hatá-
ridő f. hó 10-én lejárt, a rendezőség f. hó 25-ig
elfogadja a bejelentéseket. A vármegyei Házipari
Szövetség, amely a kiállítást rendezi f. hó 14-én,
kedden, d. u. 5 óraker az elnöknek, Fernbach
Károlynénak lakásán választmányi
ülést tart, melyen a kiállításra vonatkozó
intézkedéseket fogják megbeszélni.

Húsvéti pirostojások gyűjtése. Bács-
Bodrogh vmegye történelmi társulat muze-
umának őre, tisztelettel kéri a megye ér-
deklődő közönségét, hogy húsvéti himes

— Ugy van. Szolnokról! — tudította
férje füllentését az asszony. Még ma köldöm
neki a pénzt.

— Légy oly jó édes!
— Nos, a zálogházból jövet a tömeg
közé sodródtam, midőn a lovasrendőrök vág-
tattak felénk s egyik a kardjával a fejemre
suhintott. Hogy azután mi történt velem, azt
nem tudom.

— Idehozták a tanár urat, — felelt a
rendőrtisztviselő. Rögtön gondoltuk, hogy
tanár ur csak sajnálatos véletlen áldozata, a
főkapitány ur felhatalmazott, hogy nevében
bocsánatot kérjek a szerencsétlen incidensért.

A rendőrtisztviselő eltávozott s az apoló
apácza is magára hagyta a házaspárt. A két-
ségbeesett asszonyka meleg szeretettel fonta
karjait ura nyaka köré

— Csak hogy jobban vagy már, édesem!
Majd meg örültem, mikor hírül hozták a sze-
rencsétlenséget. De, hogy milyen egyelően
gondolkodunk mi ketten, az valóban csodás,
— füzte balkan tovább az asszony. A rend-
őrség kikutatta zsebeidet s megtalálták nálad
a zálogcédulát és a pénzt. Mikor megkér-
dezték engem, hogy hol jártál abban az időben,
én éppen azt mondtam nekik, amit te. De
lesz még ez jobban is, — vigasztalta a bete-
get az asszony.

Lesz drágám, lesz! Csak a „Jobbágy-
ság történeté“ vel legyen egyszer készen!

irottas tojások adományozásával teljesebbé
tenné a szépen indult himes tojás gyűjte-
ményt. Maholnap kimegy divatból a himes
tojás készítés, hiszen máris sok közönsé-
günk népe hagyta fel a rajzos tojások ké-
szítését s ez által igen sok eredeti népies
diszitó motívum megy veszendőbe. Rajta
kell lennünk, hogy megmentjük ami még
megmenthető. Felemlítjük még ez alkalom-
mal, hogy a küldemények szállítása pórtó-
mentesen „Bács-Bodrogh vmegye történelmi
társulatának, — Zombor“ -ba küldendő.

Uj tiszai hid. A zentai tiszahídat amely
már teljesen elkészült, e hó 4-én adták át a
kocsi és gyalog forgalomnak. A hatalmas hid,
mely igen szép képet nyújt, a Bánát felső részét
köti össze Zentán át Bácskával.

Elutasított udvarló bosszúja. Bacskei
István kishegyesi lakos, régebb idő óta
udvarolt Kiss Erzsébet ottani leányzóknak.
Ugy látszik, azonban nem nagy eredménnyel,
mert e hó 2-án este, midőn imádottja
házánál megjelent és be akart menni, a
leány elutasította, mire bánatában neki
esett az ablakoknak és mind beverte. A
vizsgálat megindult.

Vadállatias apa. Rittinger Miklós szeg-
hegyi lakos beleszeretett saját leányába.
A 12 éves serdülő leány azonban nem
hallgatott állitias apjának szavaira, mire az
e hó 1-én és 5-én a mit sem sejtő szeren-
csétlen leányon erőszakot követett el. Föl-
jelentés folytán az eljárást megindították,
Rittingert pedig a csendőrség elfogta s a
topolyai járásbirósághoz kísérte be, ahol
beismerte aljas tettét. Hisszük, hogy méltó
büntetését nem fogja elkerülni.

A trézési általános biztosító társulat (As-
surance Generali) f. év márczius 26-án tartott
76-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1907. évi mér-
legek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy
az 1907. december 31-én érvényben volt életbiz-
tosítási tőkeösszegek 917.014,396 korona és 99
fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak
41.095,963 korona 58 fillerre rúgtak. Az életbiz-
tosítási osztály díjtartaléka 31.422,408 korona 19
fillérről 264.156,557 korona 24 fillerre emelkedett.
A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tü-
körűveg biztosítást, a díjbevétel 16.585,488,656 ko-
rona biztosítási összeg után 27.302,460 korona 49
fillér volt, miből 10.146,474 korona 45 fillér víz-
szontbiztosításra fordított, úgy, hogy a füzta
díjbevétel 17.155,986 korona 04 fillerre rúgott,
mely összegből 12.269,989 korona 32 fillér mint
díjtartalék minden tehertől menten jövő évre
vitetett át. A jövő években esedékessé váló, díj-
kötelezvények összege 113.331,852 korona 27 fill-
lér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel
kített 3.921,627 korona 66 fillért, mely a vízszont-
biztosítások levonása után 1.717,649 korona 06
fill. rúgott. Károkkért a társaság 1907-ben 37.472,589
korona 25 fillért és alapítása óta 899.042,935 ko-
rona és 20 fillért fizetett ki. E kártérítési összeg-
ből hazánkra 173.248,760 korona 76 fillér esik.
A nyereség tartalékok közül, melyek összesen
20.292,237 korona 37 fillerre rúgnak, különösen
kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség-
tartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az érték-
papirok árfolyamirigadozására alakított tartalék,
12.565,698 korona 89 fillér összegben, továbbá
felemlítendő a 160.000 koronára rúgó kétéves köve-
telékek tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az
idei átutalással 1.266,538 korona 48 fillért tesz ki.
Az értékpapirok értéke 4.741,807 korona 69 fill-
lérrel ment vissza, de a vezetőség elővigyázata
folytán ez a veszteség az intézetet nem érint-
hette, mert az a 17.013,704 korona 71 fillért kitevő
árfolyamtartalékból nyerhették leírását. Ez a tartal-
lék ma még mindig 12.565,698 korona 89 fillért
tesz ki. Különös figyelmet érdemel még az 1000
uj intézeti részvények kedvezően keresztülvitt
kibocsátása, melynek agió-nyereségéből 11.525,000
korona a matematikai életbiztosítási tartalékhoz
csatoltatott. Részvényenként 600 arany frank osz-
talék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalék-
jai és alapjai, melyek első rangú értékekben van-
nak elhelyezve, az idei átutalások folytán 292.979,592
korona 76 fillérről 323.629,347 korona 57 fillerre
emelkedtek, melyek következőképen vannak el-
helyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések
60.625,971 korona 77 fillér. 2. Életbiztosítási köv-
vényekre adott kölcsönök 26.668,849 korona 08
fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott
kölcsönök 4.017,801 korona 92 fillér. 4. Értékpapi-
rok 209.404,916 korona 74 fillér. 5. Tárcaza váltók
842,350 korona 85 fillér. 6. A részvényesek biz-
tosított adólevelei 8.820,000 korona. 7. Készpénz
és az intézet követelése, a hitelezők követelése-
inek levonásával 13.249,457 korona 21 fillér, ösze-
sen 323.629,347 korona 57 fillér. Ezen értékből
65-5 millió korona magyar értékre esik.



C S A R N O K.

Fekete husvét.

A kalendárium már április közepét mutatja, de azért a hideg, csipős szél ép úgy fujdogált, mintha még javában január vagy február volna. Nem akart tavaszodni! . . . S ugy látszott, hogy a természet őrei is összeesküdtek arra, hogy e sokat szenvedett, agyongyötört magyar hazát még jobban megnyomorgassák.

Szomoru csendes emberek, gyászoló asszonyok némán rótták ajkukat. Bánatos arczkifejezésük elárulta, hogy gyászolnak valamit; talán a keresztre feszített megváltót? vagy talán az elveszett hazát?

1850-et irtak. . . . A szabadságharc után következett gyászos esztendőök legel-sejét. Keserves husvétja volt akkor a ma-gyarnak! Legjobb fiai elvérzett a harcmezőn vagy az osztrák rabságban sinylődtek. A szabadságharc hőseit, közlegényei sorban az olasz szabadságharc leigázására rendelte az osztrák katonai bölcsesség.

Hatalmas ur volt még akkor az osztrák, hisz a népek megadással türték átkos uralmát, mely rabigába görnyeszté a szabadságra született nemzeteket.

Sóhaj, panasz hangzott szerte az or-szágbán.

A felvidék egy bérczektől körülzárt falvában: S . . . ben nagyon szomoru nagy-hete volt a falu lakóinak. A férfiak egy-része elpusztult a szabadságharcban, a má-sik pedig a messze idegenben ette a rabság kenyerét.

Az ősi Cserey kuriába is beköszöntött a bubánat. Cserey Vilma, Harány Miklósné mindig csak az urát várta. Bánatában, ke-serves egyedülállóban nehezen teltek napjai. Mióta az urát elhurczolták a pribékek, azóta nem tudott vigasztalódni. Egyedüli éltetője a remény volt, a csodával határos reménység. Azt hitte szegény asszony, hogy a férje meg tud szabadulni Kufstein várából. Balga hit volt, még balgább remény. Erős kőfal zárta el a várat a külvilágtól és az erős falnál még erősebb őrizet tette lehetetlenné a szó-kést. Hisz' jól értettek ahhoz a hős győzők, hogy a magyarnak igazán börtöne legyen a börtön. . .

Egy derűs, verőfényes májusi napon, amikor még ragyogott a magyar harci csillag, Harány Miklós végigvonult ezredével S . . . en körösztil. Az ismeretség hamar megtörtént s a daliás őrnagy még az indu-lás előtt megkérte Vilma kezét. Sok idő nem jutott volt a jegybenjárásra és meglehetősen gyorsan a lakodalmat is megtartották. Na-gyon sok házasság kötöttett akkor ugy, rö-vid ismeretség után. Boldog volt mindenki, győztek a magyar fegyverek s a szívek is gyorsabban közeledtek egymáshoz. Senki sem sejtette még akkor, hogy a nagy harc-nak tragédia lesz a vége. — Tragédia, mely megfogja semmisíteni a szép álmokba ve-tett hitet.

Harány Miklós csak egy pár napig lehetett a feleségével együtt. — Mézeshete-ket megszakította a köteleesség hívó szava. — Nem igen volt idő akkor a szerelmeskedésre, mikor az ágyuk zengtek harci dalokat, ma-gyar dicsőségről, magyar szabadságról.

Azt hallgatta Harány Miklós, fele-ségének szerelmes suttogásai helyett.

Vilma később felkereste az urát a táborban s ott se volt érkezésük a mézes hetek folytatására. A szerelmes asszonyt még az ágyuk bőmbőlése se tudta elválasz-tani a férjétől. Szíve azt sugta neki, hogy a vész perczeiben az ura mellett legyen. S állta is helyét emberül. Ápolta a sebesülte-ket, lelkesítette a csüggedőket s bátorsága még a férfiaknak is diszére vált volna.

Később jött az orosz invázió, a harc nagyobb arányokat öltött. Harány Miklós hazaküldte az asszonyt. A hős lelkü Vilma csak nagy unszólásra hagyta el a tábor-t.

Az idők multak. Harcz harezot köve-tett és végtére minden erőmegfeszítésnek daczára is elbukott a magyar ügy. S hogy a Golgotha teljes legyen, jöttek a világosi és az aradi napok. . . A fegyverletétel után Harány Miklós átlötötben menekült. Ha-

zája már nem volt. Világosnál minden el-veszett és még egyszer, mielőtt elfognák — meg akarta ölelni asszonyát. Hazament, de vesztére Az osztrák kopók egy pár napi otthon tartózkodása után — elfogták. Éj-jel orvul törtek lakába. Erőszakkal válasz-tották el hitvesétől, még a bucsu csókra sem engedtek neki időt. Elhurczolták az örökkön tartó rabságra. . . A haditörvény-széknek nevezett véredek életfogytiglani börtönre ítélték. Bűnül rótták fel neki, hogy hősiiesen harczolt nemzete ügyeért. Akkor-tájt széles Magyarországon sok ily fajta ítéletet hoztak, nem is ment az ujság számba.

Harány Miklóst egy transzport Kuf-stein várába szállította.

A magára maradt fiatal asszony iro-gatta édesbus szerelmmel telt leveleket. De az irásai nem jutottak el férjéhez, hisz nem volt szabad a magyar asszonynak sze-retnie az urát. A rabnak pedig dehogy en-gedték meg, hogy a dohos czellájába egy kis napfény hatoljon. . .

És ma, nagyszombat napján, szomorubb volt Vilma, mint élének bármely napján. Rossz álma volt az éjjel, azt álmolta, hogy az urát vesszözte egy porkoláb. S a nők finom eldérzetével megérezte, hogy ma va-lami rendkívüli történik. Félt, remegett, nem hagyta nyugton az álma. Rosszat, na-gyon rosszat sejtett.

Künn az Isten háza előtt megkezdődött a feltámadás ünnepe. A proceszio megindult, hogy körüljárja a templomot. Elöl a paphal-dt, kezében az oltári szentséggel, s utána az ájtatos hívők, templomi zászlókkal: a feltámadásról: zengtek szolozsmákat. . . Hisz ma támadt fel a keresztre feszített Meg-váltó. . .

A harangok szóltak. . . egyre szóltak. . . Vilma hallgatta az éneket, de nem vegyült a hívők közé. Nagy bánata kiölte szívéből a hitet. Nem tudott bizoni a feltámadásban. . .

Messze, távol a Bezirksvorstand küldötte, az osztrák zsandár közeledett. Kezében nagy pecsétes irással. Vilma megrengett, most már tudta, hogy a férjének történt valami baja.

Az ékes német nyelven fogalmazott értesítést röviden azt tartalmazta, hogy a föllázadt Harány Miklóst néhány társával egyetemben agyonlőtték. A levél mellé egy csomag volt mellékelve, melyben a fogoly lánczeit küldte emlékül az özvegynek a figyel-mes parancsnok.

Vilma csak nézett, csak nézett maga elé. . .

Szólni nem tudott, keze ökölbe szorult s később ráborult a bilincse, csókolgatta a hideg vasat. S kint pedig hangzott még:

— Halleluja. . . Halleluja. . .

* * *

Fekete husvétja, nagyon fekete hus-vétja volt akkoron a magyarnak. . .

Hiába zengtek örömteli szolozsmákat a feltámadásról A magyar szabadság szá-mára nem egyhamar léssen feltámadás. És a fekete, gyászos husvéteknek jó majd nem egy folytatása. . .

Cserey Vilma, özvegy Harány Mik-lósné hordta pedig egész életén át a gyász-ruhát. Mert hisz' abban a csodálatos korban nagyon divatos öltözete vala az a magyar asszonynak. . .

Husvétí titkok.

Pinker, a csavargó Pinker, aki ugy szakadt ide Magyarországra és akit minden utczagyerek ismert a városliget környékén, — nagyszombaton este megvette az öreg Reinwurm hentesüzletében azt az öt krajczár ára császárhust és két krajczár ára kenyeret, amit már korán délelőtt elhatározott és meg-körvonalazott a maga számára.

Vett volna ő többet is igen szívesen, mert éppen nem volt fukar ember, de csak ennyit vett mégis, mert mindössze hét kraj-czárja volt, és az öreg Reinwurm jó ember, nyájasan elbeszélget, de hitelbe nem ad. Főképpen Pinkernek nem.

Megvette, beletette a zsebébe és neki-vágott a fasornak, hogy visszamenjen a

ligetbe, a szokott padra, amit ő ugy magában a lakásának nevezett Utközben persze sokat kellett disputálnia a zsebében levő hussal és kenyérral, mert azok egyre-másra biztat-ták, sürgették, hogy fölösleges várnia, amig hazaér, — de Pinker kemény legény volt, hát azt tette, hogy másra gondolt és csak lépegetett, csak billegett, amig végre leros-kadhatott a tulajdon padjára.

Már akkor jó sötét volt és a ligetben nem járt senki. Akinek talán szándéka lett volna is, azt is lebeszelte volna arról a lombosodó fák közt bujkáló, levélzizegtető, hűvös szél. De különben is: nagyszombaton elég látnivaló akad a városban, kinek jutna eszébe a nyirkos, félig kopasz földet nézni?

Pinker elkezdett enni. És amire ugy igazában elkezdte volna, már a végére is jutott. Akkor egyet sóhajtott, amint szokta, — mert már igen gyakran járt ugy, — hát-rahajlott és lecsukta a szemét. Gondolkozott. Így szokta az idejét tölteni: elgondolta, hogy mst ezt meg azt lehetne tenni és ezért meg azért ennyit, meg annyit lehetne kapni, de nem lehet, mert mindenütt azt mondják neki, hogy különb embert is tudnak kapni, mint ő.

Azután a másnapi programját kezdte építgetni és még el is mosolyodott arra a gondolatra, hogy hiszen holnap husvét-vasár-nap lesz, a templomban csak ugy szorong majd az ember és ennél fogva ott jó meleg is lesz. És különben ugy is látszik, hogy holnap szép derült időt lehet várni.

— No ha így van, hát igen jól van! — mondta Pinker hangosan önmagának, azzal hanyatfeküdt a padon, a két karját a feje alá tette és elhatározta, hogy alszik. Alszik, amig szép, a dicsó husvétvasárnap rá nem virrad.

A szél egyre hűvösebb lett és Pinker egyetlen tagját sem mozdította egy hajszál-nyira sem, nehogy még jobban fázzék. Ha a mellét egy-egy sóhajtás meg nem emelte volna, ha a szeméből egy-két könnycsepp nem pottyant volna, a pad rótbarna deszká-jára, akárki azt hihette volna, hogy halott ember fekszik ott a didergő fák alatt.

Pinker szívére, mielőtt elaludt, valami rettenetesen nagy, koromfekete szomorúság nehezedett.

De aztán csak elaludt mégis.

Reggel, amikor felébredt, bizonyosan tudta, hogy sokat és színeset álmott. Ha valaki valami igen dicsót, pompásat ígért neki. Már nem emlékezett az álmára, de a szívében ott maradt a meggyőződés:

— Jó lesz, nagyon jó lesz! Óh de pompás is lesz azután!

Hanem amikor felakart emelkedni, a gondolatai ijedten szétrebbentek, mert azt kellett tapasztalnia, hogy a pad nem ereszti. Hogy valahányszor a fejét emeli, az mind-annyiszor visszaesik a kemény deszkára. És amikor végül mégis a lábára tudott állni, akkor meg az ég hirtelen világospirosra vált és a levegőben apró, lángvörös meg violaszínű és sötétzöld karikák keringtek.

Pinker megcsóválta a fejét. Nem ér-tette a dolgot. Mert azt már elfelejtette, hogy sem csütörtökön, sem pénteken nem evett, mert csak szombaton kapott néhány krajczárt a járóléltől.

— Ez is bizonyára az Isten ujjab csodája! — suttogta. Hiszen ma husvét-vasárnap van és ez a csodák ideje! De majd meglátjuk, mi lesz belőle!

Bevanszorgott a városba és beült az egyik plébánia templomba. Az utcán már sokan jártak és mindenkinek az arcán már ott ült a rózsaszínű tavasz és mindenkinek szeméből kimosolygott az élet, a tarka, a reményekkel telt élet. Különösen az asszo-nyok szeme fénylett, de Pinker csak zagy-ván, zavarosan látta a járólélt, mintha álmában látta volna őket. És a tarka tömeg felett lebegő harangzugás tulvilágról jövő muzsika volt Pinker fülében.

A templomban még kevesen voltak. Egy-egy vénasszony gubbasztott itt-ott a padokban és hang sem kelt, egyéb a sek-restyének, Tata Nándor nyugalomba vonult timármesternek lépésén kívül, aki némi tel-jesen fölösleges igazítást végzett a tem-plomban.

Ez volt az utolsó, amit Pinker még hallott. Mert aztán megint elszüditott. A feje előrebiccent; még szerencse, hogy a két kezét oda tudta kapni alája. Az öreg nénikék odanézték feléje és azt gondolták magukban:

— Jó ember. Derék, istenes ember!

Amikor a templom harangja megkondult és a hang megrázta a tornyot meg a belső csöndességet, — a nép elkezdett betódulni a padok közé. A levegő egyre nehezebb, sűrűbb lett és amikor a pap kilépett, felment az oltár lépcsőjén és felmutatta a csillogó monstrencziát, már nem volt egyetlen talpalatnyi szabad tér a koczkás köveken.

— Feltámadt Jézus e napon!

Pinker füleiben zagyva, mézédés hangok kergetőztek; de ő már nem tudta, hogy hol van és mi az a zengés, ami körülveszi. És végül már nem is hallott semmit. A homloka nagyon forró volt és csak ezért érezte meg ezt is, hogy a keze lassankint jéghidegre válik.

Valami pápaszemes bácsika ült mellette. Az gyakran nézett a mozdulatlan emberre, de aztán gyorsan visszakapta a tekintetét az oltár fölött álló, biborpalástos istenemberre és a kezében levő csillogó keresztre és azt gondolta magában, hogy ő nem avatkozhatik bele senki dolgába és hogy különben is jó lesz már menni, mert amire a vége felé jár és bizony még összenyomják a nagy tolongásban.

A mise véget ért és Tata bácsi, a sekrestyés elkezdte oltogatni a gyertyákat.

Néhány konok vénasszony még ott maradt a padokban, de aztán ők is szállingóztak kifelé, hogy otthon elmondhassák reszketeg, rajongó hangon:

— Szép volt, nagyon szép volt!

Csak egy férfi nem mozdult. Ott ült most is, a fejét a két kezére hajtva. A sekrestyés még várt egy darabig, de aztán, mivel végre neki is csak kell ebédelni, odament hozzá és megrázta. De az ember nem mozdult.

Tata bácsi akkor megfogta a kezét és a szegény öregnek szinte megállt a szíve. Mert a templomi ember keze jéghideg és merev volt.

— Uram isten, miért teszel ilyent éppen szent husvét vasárnapján! — sóhajtott a sekrestyés és körülnézett tanácsalanul. A tekintete véletlenül odaesett az oltár fölött álló biborpalástos alakra. És az az alak lemosolygott a sekrestyésre. Melegen és biztatón, mint az, aki azt mondja:

— Ne félj! Tudom mit cselekszem.

Cholnoky László.

Meghaltak a héten:

Beneze János 52 éves. Illés József 2 éves. Kurina Etelka 1 éves. Gergely István 25 éves. Stroszel István 86 éves. Mataska András 1 napos. Rajcsán József 7 hónapos. Bencsik Verona 14 hónapos.

Feladó, szerkesztő:

Dr. Fárnek Dezső ügyvéd.

Lapkiadótulajdonos

Wilheim Miksa könyvnyomdatuladonos

Hirdetmény.

Az „Első topolyai kiházasító szövetkezet” felszámoló bizottsága

Másodszor teszi közhírré,

hogy az 1908. évi február hó 29-én megtartott rendkívüli közgyűlése alkalmával a felszámolást hárározta el, s azt a szabadkai kir. törvényszék mint kereskedelmi bíróság 6320/p. 1908 számú végzésével be is jegyezte. Felhívtnak a hitelezők, hogy igényeiket a harmadszori közhírré tételtől számított **6 hó eltelte előtt** jelentsék be.

Topolyán, 1908. évi április hó 8-án.

Első topolyai kiházasító szövetkezet felszámolás alatt.

HÖLGYEK
részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitőszer a

Földes-féle MARGIT Crème.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (N itesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor. Kiváló toalett-cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 f., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcviz 1 kor. Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Főraktár Bács-Topolyán:
JAKAB ISTVÁN
gyógyszerésznél.

Bérbe- esetleg eladó

Limbec-féle Artézi fürdő,
kerthelyiség
és italmérési jog

gyakorlatával, esetleg

szódagyárral

is. Bővebbet a tulajdonosnál.

Ház eladó vagy bérbeadó.

Rittinger Jánosnak tulajdonát képező volt posta épülete eladó, a házon 8500 forint tőkekamat törlesztéses kölcsön van, ami tovább maradhat, esetleg egy vagy két családnak is bérbeadó. Értekezhetni lehet Prokecz Imre mészárosnál, akinél a ház kulcsai is vannak, esetleg levélbelileg a tulajdonosnál Csantavéren.

A Szittyá-utcában levő telkemből a Hadzsy-tér közelében 200—240 négyszöglet 6—7 öl szélességben eladok.

Kovács Lajos
járási számvevő.

Ház eladás.

Csantavéri házamat, a hol jelenleg a Postahivatal van, e hó 30-án önkéntes birói árverésen el fogom adni. Az árverés helye Csantavér község-háza 1908. április 30-án délelőtt 10 órakor.

Fehér Jenő.

„Egy jókarban levő Albion II. sz. országuti verseny kerékpár jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóban.

Izsáky Péternek a főutcán levő háza

szabadkézből eladó.

Értekezhetni lehet Izsáky Péternél Topolyán.

Prokecz Imre

gőzmalom-utcában

levő

h á z a

haszonbérbe kiadó.

TRIESZTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. *Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e czéltől hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál.*

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság” számára.

A bácstopolyai ügynökség:

Általános takarékpénztár részvény-társaság.



Hirdetések

olcsó árban

felvételnek

a

kiadó-

hivatalban.




CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
 Budapest, Váci-körút 68,
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
 szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők,
 tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
 szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
 kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-
 morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
 acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden
 egyéb gazdasági gépek.



Czipő különlegességek!

Van szerencsém Topolya és vidéke n. é. közönségének szives tédomására adni, hogy az eddigi czipész és bőrkereskedő üzletemet (a róm. kath. templom mellett) jó varrott talpu s legujabb magyar, amerikai, francia divatu és a vilaghirű

Kobrak-czipőkkel

férfi, női és gyermekszámokban, eisőrangu minőségbeu, a legnagyobb választékban ujonnan berendeztem.

Kérem, hogy állításaimnak valódiságáról meggyőződni sziveskedjék. Rendeléshez: kik czipőszámukat ismerik, elég a szám jelölése. Gyermek-lábbeli rendelésnél a mértéken kívül a kor is közlendő.

Tisztelettel

Ifj. Kovács Sándor, Kula.



WILHEIM MIKSA

könyvnyomda, könyvkötészet és papirkereskedése
B-TOPOLYA.

Ajánlja jól felszerelt könyvnyomdáját, melyben minden e szakmába vágó munkák gyorsan és pontosan elkészítettnek.

Nagy választék a legujabb divatu eljegyzési kártyák és esküvői meghívókban.

Mindennemü községi, ügyvédi és egyéb nyomtatványok gyorsan és pontosan, jutányos árak mellett készülnek el.

Könyvkötői munkák olcsó árban készítettnek.

Papirkereskedésemben

jutányos árban kaphatók:

iskolakönyvek, író- és rajzszerék, táskák, imakönyvek, levélpapírok stb.

Tájképeslevelezőlapokban dus választék.

A nagyérdemü közönség szives figyelmét felhivom dus választéku

≡ kölcsönkönyvtáramra ≡

hol az ismertebb bel- és külföldi írók művei 1 korona havi előfizetési árért olvashatók.